

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

Faculty of Theology and Religion
Fakulteit Teologie en Religie
Lekala la Thutatumelo le Bodumedi

Droomdraers: Onthou, Verbeel, Leef

Make today matter

1

**Om te onthou sodat ons kan
verbeel en leef!**

2

Verskillende perspektiewe

3

**Terug na
die
toekoms!**

Make today matter

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

4

Werkswyse:

1. Gebeure uit die geskiedenis wat ons onthou
2. Ontdek wat belangrik is uit dit wat ons onthou
3. Persoonlike nadink en tafelgesprek

5

Gebeure wat ons onthou:

1. Die NGK in pioniersomstandighede
2. Die NGK: Herlewing bring nuwe lewe
3. Die NGK in die smeltoond van oorlog
4. Die NGK uitgedaag deur armoede
5. Die NGK op 'n nuwe pad: Versoening
6. Die NGK agter slot en grendel: COVID
- 19

6

1. Die NGK in Pioniersomstandighede

7

Pioniersomstandighede

- Dit verwys na die strawwe en uitdagende lewens- of werksomstandighede waarin mense verkeer wanneer hulle as die eerstes (pioniers of baanbrekers) 'n nuwe, onontginde gebied betree of 'n nuwe veld ontwikkel.

8

6 April 1652: Kerkplanting

9

23 April 1688 Franse Hugenote

10

1835/36 Die Groot Trek

11

1835/36 Die Groot Trek

Die Bolandslied

De tijd is aangebroken
 Dat wij op reis sal gaan
 Naar vreemde en woeste landen
 Verwijder ver van hier

Adieu dus goede vrienden
 Want morgen gaan wij weg
 Adieu mijn dierbre vrienden
 Adieu mijn Vaderland

Adieu dus goede vrienden
 Gegroet voor de laaste maal
 Wij moeten van u scheiden
 Om nooit u weer te zien

12

NGK Rustenburg 1850

13

Ons lidmate trek steeds!

14

Ons lidmate trek steeds!

15

Nadink en tafelgesprek

- Wat hoor jy wat belangrik is om te onthou?
- Deel met mekaar

16

2. Die NGK: Herlewing bring nuwe lewe:

17

Herlewing

Herlewing is die wyse waarop die Heilige Gees sorg vir groter gehoorsaamheid aan God, sy Woord en sy kerk

18

19 Mei 1861: Pinkstersondag in die Paarl

19

Jeug-tot-Jeug Aksie 1974

20

Lof op Loftus

21

Nadink en tafelgesprek

- Wat hoor jy wat belangrik is om te onthou?
- Deel met mekaar

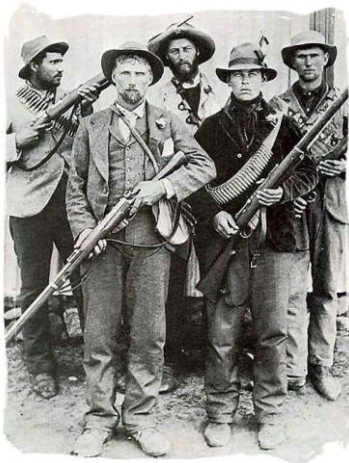
22

3. Die NGK in die smeltoond van oorlog

23

Die Tweede Vryheidsoorlog: 1899 - 1902

24

Frankfort se Kerkraadsnotule 14 Febr 1903:

In Maart 1901 vertrek die Britse garnisoen uit die dorp, maar nie voor vandalisme hoogty vier nie – “Het dorp is geheel verwoest gedurende den oorlog door de britsche troepen. Net een gebouw is onder dak gebleven. Het kerkgebouw en pastorie zijn mede verbrand met de andere gebouwen, en met alles erin was”

25

Konsentrasiekampe

Nylstroom:

26

Krygsgevangenekampe

St Helena, Bermuda en Ceylon:

27

Na afloop van die oorlog...

Carolina April 1903:

“Hoe gansch anders ziet alles er tans uit vergeleken met het Nachemaal in vroegere jaren. In plaats van osse wagens en tenten, veerwagens en kapkarren ziet men thans een aardige mengelmoes van karretjies zonder tenten, verschillend van fatsoen en grootte en door de eigenaars zelve samengesteld. Velen kom te paard op na de kerk en sommigen te voet

28

Ook 'n ander oorlog...

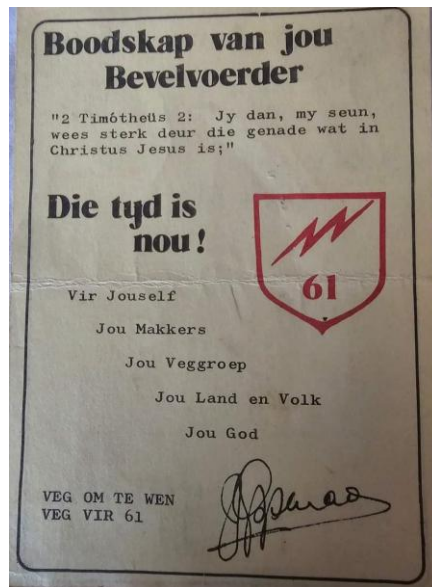
Grensoorlog: 1966 -1989

Ook 'n ander oorlog...

Grensoorlog: 1966 -1989

“Die Grensoorlog was vir Suid Afrikaners in alle opsigte 'n volwaardige oorlog wat hulle lewens vir meer as twee dekades lank in byna elke opsig geraak het” Leo Barnard

31

Nadink en tafelgesprek

- Wat hoor jy wat belangrik is om te onthou?
- Deel met mekaar

32

4.Die NGK uitgedaag deur armoede

33

Die Armblankevraagstuk: 1933-1935

34

Omvang van die probleem

Jaar en Geskatte getal % Uit Afrikanerbevolking

▪ 1908	35 000	5,2%
▪ 1916	106 518	14,3%
▪ 1921	120 000	14,4%
▪ 1923	160 000	20%
▪ 1924	223 000	25%
▪ 1932	300 000	28,8%

35

Carnegieverslag: 1932

Plattelandse armes:

- Trekkers
- Bywoners
- Bosveldbewoners
- Houtkappers en boswerkers
- Plakkers langs riviere
- Arm boere

36

Carnegieverslag: 1932

Stedelike armes:

- Dorpsarmes
- Ongeskoolde arbeiders in stede
- Delwers
- Verarmde spoorwegwerkers

37

Volks, kerkkongresse

- **1916 Cradock:** Die landelike nood en trek na die stede
- **1922 Stellenbosch:** Doeltreffende onderwys as redmiddel teen armoede
- **1923 Bloemfontein:** Die opheffing van die verarmde Afrikaner
- **1934 Kimberly:** Die armbankevraagstuk in al sy aspekte
- **1947 Johannesburg:** Die verstedeliking van die Afrikaner
- **1949 Johannesburg:** Om hulle ontwil
- **1963 Bloemfontein:** Die gesinslewe

38

Aksie!

	1934	1994
Kinderhuise:	17	48
Tehuse vir bejaardes:	4	158
Ander inrigtings	11	40
Maatskaplike rade	0	134

39

Nadink en tafelgesprek

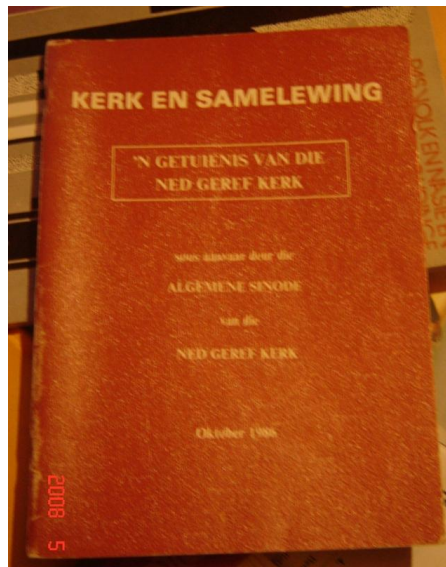
- Wat hoor jy wat belangrik is om te onthou?
- Deel met mekaar

40

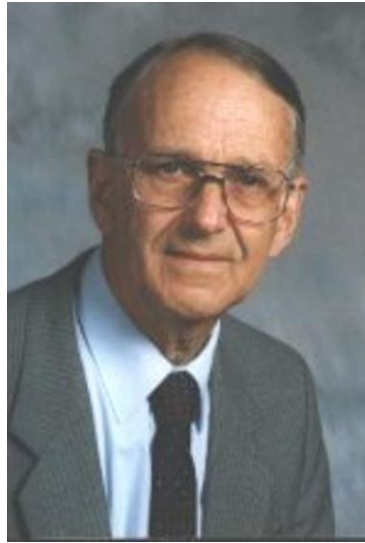
5. Die NGK op 'n nuwe pad: Versoening

41

1986

42

1990

Prof WD Jonker

43

1994

1994 Die Sinode van Versoening

Die Algemene Sinode van versoening

44

Nadink en tafelgesprek

- Wat hoor jy wat belangrik is om te onthou?
- Deel met mekaar

45

6. Die NGK en COVID-19

46

Inperking, maskers, afstand!

47

Digitale eredienste

48

Maatskaplike nood

49

Finansiële nood

50

Pastorale versorging

22 Junie 2022: Ons het oorleef!

Nadink en tafelgesprek

- Wat hoor jy wat belangrik is om te onthou?
- Deel met mekaar